

اجلاس نیویورک در سایه جنگ و بحران، به عرصه تقابل دیپلماسی با قدرت سخت تبدیل شد؛

نمایش عمق بحران نظام بین الملل در مجمع عمومی

رامین برتو

هشتاد و یکمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد در شرایطی در نیویورک آغاز شده است که فاصله میان شعار رسمی اجلاس، یعنی «بازسازی اعتماد، مدیریت تحول» و واقعیت سیاسی حاکم بر نظام بین الملل، بیش از همیشسه به چشم می آید. رهبران نزدیک به ۱۹۳ کشور عضو در شرایطی درباره صلح، امنیت، توسعه، تغییرات اقلیمی، فناوری و حکمرانی هوش مصنوعی سخن می گویند که همزمان جنگ‌های متعدد، رقابت قدرت‌های بزرگ و اختلاف بر سر نحوه اجرای حقوق بین الملل، اعتبار نهادهای چندجانبه را با پرسش‌های جدی روبه‌رو کرده است.

نخستین روز اجلاس، این تناقض را آشکارتر کرد. سخنرانی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، بسا تمرکز بر قدرت نظامی، سیاست خارجی واشنگتن و پرونده ایران همراه بود. ترامپ در سخنان خود هشدار داد در صورت نرسیدن به توافق، آمریکا می‌تواند ایران را «تنبود کند»؛ تهدیدی که در کنار تأکید او بر نظامی آمریکا، فضای مجمع عمومی را تحت تأثیر قرار داد. این موضع در حالی مطرح شد که رئیس‌جمهوری آمریکا همچنین از اقدامات دولت خود در زمینه پایان دادن به برخی درگیری‌ها سخن گفت.

در مقابل، آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل، بحران اعتماد را در مرکز سخنان خود قرار داد و هشدار داد که جهان با چهار آزمون اساسی قدرت، یعنی جنگ و صلح، نابرابری، تغییرات اقلیمی و هوش مصنوعی، روبه‌روست. از نگاه او، جهان در حال حرکت به سمت نظامی چندقطبی است؛ اما این چندقطبی شدن می‌تواند به افزایش شکاف‌ها منجر شود یا در قالب شبکه‌ای از همکاری میان مراکز متعدد قدرت شکل بگیرد. گوترش همچنین بار دیگر بر ضرورت اصلاح شورای امنیت و افزایش نمایندگی آفریقا در ساختار آن تأکید کرد.

اجلاس اعتماد زیر سایه بحران

مواضع رهبران برزیل، ترکیه، قطر و فرانسه نیز نشان داد که موضوع جنگ و ناآرامی سرازو کارهای موجود، به یکی از محورهای مشترک سخنرانی‌ها تبدیل شده است. لونیژ ایناسیو لولا داسیلوا، رئیس‌جمهوری برزیل، جنگ را نشانه شکست سیاست دانست و بر نقش دیپلماسی و چندجانبه‌گرایی تأکید کرد. او همچنین از ناتوانی شورای امنیت در مقابله با شمار زیادی از درگیری‌های مسلحانه انتقاد کرد و خواستار اصلاح ساختار این شوراشد.

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، نیز ساختار کنونی شورای امنیت را مورد انتقاد قرار داد و استدلال کرد که تصمیم‌های مربوط به صلح و امنیت جهانی نباید عملاً در چارچوب اراده پنج عضو دائم شورا محدود شود. او همچنین بر ضرورت اصلاح سازمان ملل و توجه به بحران فلسطین تأکید کرد.

در همین چارچوب، مانوئل مکرون بر وضعیت انسانی غزه و ضرورت حفظ چشم‌انداز تشکیل کشور فلسطین تمرکز کرد و امیر قطر نیز بر حل وفصل اختلافات از

ارتش انگلیس اسکادران فضایی جدید تاسیس کرد

نیروی هوایی ارتش انگلیس اعلام کرد دست به تاسیس اولین واحد نظامی خود ویژه دفاع از ماهواره‌های فضایی در چارچوب برنامه مبارزه با تهدیدات فزاینده در فضا داده است. به گزارش روزنامه «میرور»، نیروی هوایی انگلیس اعلام کرد این اسکادران تحت عنوان «اسکادران سوم اثر گذاری فضایی» مأموریت مقابله با خطرات «خصانه» در خارج از جو زمین را بر عهده خواهد داشت. وزارت دفاع انگلیس تأیید کرد این یگان از ماهواره‌های حیاتی محافظت می‌کند؛ ماهواره‌هایی که از جمله هدایت کشتی‌های این کشور را بر عهده دارند، درباره حملات موشکی

افشای تماس تلفنی کوشنر و بن سلمان برای برکناری بن نایف

از ولعهدی در سال ۲۰۱۷ صحبت شده است. نیویورک به نقل از یک مقام سابق اطلاعاتی منطقه که از محتوای تماس مطلع شده، نوشت، کوشنر در این تماس به محمد بن سلمان گفت که «همه در دولت آمریکا به جز سازمان‌های اطلاعاتی پشت سر او هستند.» این مقام رسمی در ادامه این پیام را به منزله «چراغ سبزی» برای اقدام علیه محمد بن

از ولعهدی در سال ۲۰۱۷ صحبت شده است. نیویورک به نقل از یک مقام سابق اطلاعاتی منطقه که از محتوای اش شناخته می‌شد. ماه‌ها بعد در ژوئن ۲۰۱۷ محمد بن نایف از سمت ولعهدی برکنار و محمد بن سلمان جایگزین او شد. بن سلمان متعاقباً بن نایف را بازداشت کرد و او از سال ۲۰۲۰ در حصر خانگی یا بازداشت به سر می‌برد.

نوع ایرانی

toseeirani.ir

حفاظت از غیرنظامیان و ایجاد مسیر مذاکره را فراهم کند.
اماد پرورنده‌هایی مانند غزه و اوکراین، اختلاف میان اعضای دائم، استفاده از حق وتو و رقابت‌های ژئوپلیتیکی، دستیابی به چنین اجماعی دشوار کرده است.

در نتیجه، انتقاد کشورهای خارج از حلقه قدرت‌های بزرگ افزایش یافته است؛ به‌ویژه کشورهای که معتقدند وزن جمعیتی، اقتصادی و سیاسی جهان امروز با ساختار شورای امنیت در سال ۱۹۴۵ همخوانی ندارد. گوترش نیز نبود نمایندگی دائمی آفریقا را «غیر قابل دفاع» دانسته و اصلاح شورای امنیت را ضروری خوانده است.

به‌این ترتیب، انتقاده‌ها از پنج قدرت بزرگ در واقع بخشی از مناقشه گسترده‌تر بر سر تعریف قدرت در نظم بین الملل است. کشورهای منتقد می‌گویند اگر سازمان ملل قرار است اعتماد عمومی را بازسازی کند، باید میان مسئولیت، نمایندگی و قدرت تصمیم‌گیری تناسب بیشتری برقرار شود. در مقابل، ساختار کنونی شورای امنیت از دید حقوقی بخشی از منشور سازمان ملل است و تغییر آن صرفاً با تصمیم سیاسی ساده امکان‌پذیر نیست.

آیا اصلاح ساختار میسر است؟

پاسخ به این پرسش بیش از آنکه به میزان انتقاده‌ها وابسته باشد، به توانایی کشورهای عضو برای ایجاد اجماع بر سر یک مدل مشخص اصلاحی بستگی دارد. واقعیت این است که مذاکرات اصلاح شورای امنیت سال‌هاست ادامه دارد و در دوره‌های مختلف، پیشنهادها متفاوتی در باره افزایش تعداد اعضا، نمایندگی منطقه‌ای، عضویت دائم جدید و محدودیت حق وتو مطرح شده است. سازمان ملل در سال ۲۰۲۶ نیز مذاکرات بین‌دولتی در باره اصلاح‌ها شورا را ادامه داده

است. با این حال، مانع اصلی در مسیر اصلاح، همان ساختار حقوقی ای است که قدرت پنج عضودائم را تثبیت کرده است. بر اساس ماده ۱۰۸ منشور سازمان ملل، اصلاح منشور به رأی دو‌دوازده‌سوی دیگر، تهدید نظامی، رقابت جدید و عضویت دائمی سازمان ملل نیاز دارد و این تصویب باید شامل همه اعضای دائم شورای امنیت نیز باشد. بنابراین، هر اصلاح همان ساختار حقوقی ای است که قدرت پنج عضودائم را تثبیت کرده است. بر اساس ماده ۱۰۸ منشور سازمان ملل، اصلاح منشور به رأی دو‌دوازده‌سوی دیگر، تهدید نظامی، رقابت جدید و عضویت دائمی سازمان ملل نیاز دارد و این تصویب باید شامل همه اعضای دائم شورای امنیت نیز باشد. بنابراین، هر اصلاح همان ساختار حقوقی ای است که قدرت پنج عضودائم را تثبیت کرده ان است که ای

نیاز خواهد داشت که ممکن است از تغییر وضعیت موجود منصرف شوند.

از همین رو، افزایش فشار سیاسی به‌تنهایی تضمین‌کننده اصلاح ساختاری نیست. تجربه مذاکرات چندین ساله نیز نشان

خبر

تصرف یک فرودگاه در اتیوپی توسط شورشیان تیگرای

تأسیسات و زیرساخت‌ها را نیز هدف در اتیوپی اعلام کردند که نیروهای این منطقه در حال دفاع در مقابل حملات نیروهای دولت مرکزی هستند و دولت «آبی احمد» نخست‌وزیر این کشور را متهم کردند که با پشتیبانی حملات هوایی و هواپیماهای بدون سرنشین، دست به تهاجم زمینی علیه این اقلیم زده است. به گزارش «نیوزروم»، مقامات تیگرای در بیانیه‌ای تصریح کردند که دولت مرکزی اتیوپی، عملیات‌های نظامی خود را تشدید کرده و علاوه بر مبارزان مناطق مختلف داخل این منطقه، شسماری از خدمات عمومی، و وارد آمدن خسارت

مسئله اصلی اکنون این نیست که آیا انتقاد از سازمان ملل وجود دارد یا نه؛ این انتقاد آشکار و گسترده است. پرسش تعیین‌کننده آن است که آیا این نارضایتی می‌تواند به اجماعی عملی برای بازتعریف قدرت و مسئولیت در سازمان ملل تبدیل شود یا شکاف میان آرمان چندجانبه‌گرایی و واقعیت قدرت همچنان ادامه خواهد یافت؟!

داده است که میان کشورهایی که خواهان کرسی‌های دائم جدید هستند، کشورهای مخالف افزایش اعضای دائم و پنج عضو فعلی شورا، در باره دامنه و شکل اصلاحات اختلاف وجود دارد. بنابراین، محتمل‌ترین مسیر در کوتاهمدت، ادامه مذاکرات افزایش فشار برای نمایندگی عادلانه‌تر، تلاش برای محدودسازی استفاده از وتو و تقویت شفافیت و پاسخ‌گویی شورا است؛ نه لزوماً تغییر فوری ساختار بنیادین آن.

با این همه، اهمیت اجلاس کنونی در این است که بحران اعتماد دیگر صرفاً در محافل کارشناسی مطرح نیست و به بخش اصلی سخنان رهبران کشورها تبدیل شده است. همزمانی جنگ‌ها، رقابت قدرت‌های بزرگ، بحران‌های انسانی و ظهور فناوری‌های جدید، پرسش در باره کارآمدی نظم بین‌المللی را تشدید کرده است.

در نهایت، نخستین روز اجلاس هشتاد و یکم بیش از آنکه پاسخ‌روشنی به بحران نظم جهانی ارائه دهد، عمق این بحران را آشکار کرد. از یک سو، رهبران بر صلح، مذاکره، حقوق بین الملل و چندجانبه‌گرایی تأکید کردند؛ از سوی دیگر، تهدید نظامی، رقابت قدرت و استفاده از ابزارهای فشار همچنان در مرکز سیاست جهانی قرار دارد. مسئله اصلی اکنون این نیست که آیا انتقاد از سازمان ملل وجود دارد یا نه؛ این انتقاد آشکار و گسترده است. پرسش تعیین‌کننده آن است که آیا این نارضایتی می‌تواند به اجماعی عملی برای بازتعریف قدرت و مسئولیت در سازمان ملل تبدیل شود یا شکاف میان آرمان چندجانبه‌گرایی و واقعیت قدرت همچنان ادامه خواهد یافت؟!

جهان نما

القدس العربی گزارش داد:

کاهش تنش در منطقه؛

محور نشست ترامپ با اعراب

نشستی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در نیویورک با رهبران کشورهای عربی و اسلامی برگزار کرد، راه‌های کاهش تنش در منطقه را مورد بحث قرار داد.

این موضوع در بیانیه‌ای که کابینه مصر در خصوص این نشست منتشر کرد، مطرح شده است. این نشست با حضور رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه و رهبران آمریکا، مصر، کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، لبنان و عراق برگزار گردید. به گزارش القدس العربی، این نشست در حاشیه بخش عالی رتبه هشتاد و یکمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد برگزار شد.

در بیانیه کابینه مصر آمده است که در این نشست که با حضور نخست‌وزیر مصطفی مدبولی برگزار شد، «تحولات خاورمیانه بررسی شد».

همچنین «مجلس‌اندازهایی برای کاهش تنش‌های فعلی در چارچوب‌هایی که راه‌حل‌های سیاسی و دیپلماتیک را در اولویت قرار می‌دهند، به گونه‌ای که منافع مشترک را محقق کند و آرزوهای مردم منطقه برای صلح، توسعه و رفاه را برآورده سازد، مورد بحث قرار گرفت».

در حالی که با وجود ادعاهای دونالد ترامپ در باره برقراری صلح در غرب آسیا، همچنان منطقه دستخوش جنگ‌های متعدد و تجاوزات رژیم صهیونیستی در غزه و لبنان است، طبق این بیانیه، در این اجلاس «را تلاش‌های دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، برای دستیابی به صلح در منطقه قدردانی و اجرای کامل طرح او برای نوار غزه، به‌ویژه مرحله دوم این طرح، حمایت شد»!

در این بیانیه ادعا شده است: «بن‌امره به تحکیم آتش‌بس، تضمین جریان کمک‌های بشردوستانه برای کاهش رنج مردم فلسطین، علاوه بر آغاز تلاش‌های اولیه برای بهبود و بازسازی در نوار غزه، و گشودن یک افق سیاسی جدی که منجر به حل وفصل عادلانه و پایدار مسئله فلسطین، بر اساس قوانین بین‌المللی می‌شود، کمک خواهد کرد.»

از سوی دیگر، خبرگزاری رسمی اردن گزارش داد که ملک عبدالله دوم، پادشاه اردن، در این اجلاس اظهار داشت که شرط اصلی منطقه‌ای مستلزم نهایت خوشبختنداری است.

او نسبت به خطر تشدید تنش‌ها و گسترش درگیری در کرانه باختری و غزه باز دیک شدن به انتخابات اسرائیل در ماه اکتبر هشدار داد و خاطر نشان کرد که هرگونه اقدام بی‌ملاحظه‌ای از این دست می‌تواند منطقه را شعله‌ور کند و تلاش‌های ایالات متحده برای بازگرداندن آرامش را از مسیر خود خارج کند. پادشاه در مورد کرانه باختری اشغالی گفت که علیرغم موضع قاطع رئیس‌جمهور ترامپ علیه الحاق خاک کرانه باختری، سیاست‌های دولت اشغالگران با این موضوع در تضاد است او بر لزوم توقف تجاوزات اسرائیل در سوره که تلاش‌های دست‌یابی به ثبات در منطقه را تضعیف می‌کند، تأکید کرد. در این دیدار، ترامپ عصر

سه‌شنبه گفت که استیو ویکف و جارد کوشنر، فرستادگان ایالات متحده، در حاشیه جلسات مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک، دیداری «سازنده» با ایرانی‌ها داشته‌اند. این در حالی است که اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران گفت: بحث دیگری که مطرح شد خیلی در رسانه‌های پیچید، موضوع هیئت دیدار نمایندگی ایران با طرف آمریکایی بود. این هم خیلی روشن است. تعاملی که صورت گرفت، از طریق میانجی قطری بود، و در واقع، هیات نمایندگی ایران، دیدگاه‌ها و شروط خودشان را در واقع، به صورت خیلی صریح و روشن از طریق میانجی‌ها به طرف آمریکایی منعکس کرد. بقائی افزود: این هم باز مطلب جدیدی نبوده. قبلاً هم در همین هفته اخیر، مواضع و دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در رابطه با مباحث مرتبط با تنگه هرمز، امنیت منطقه، شروط ایران برای دیپلماسی بیان شده بود و امروز از فرصت حضور هیات نمایندگی کشورمان در نیویورک استفاده شد برای اینکه خیلی روشن این موارد به طرف آمریکایی منعکس شود.

زنلنسی:

هیچ کس در جهان به حقوق بین الملل باور ندارد

ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین در سخنانی تأکید داشت که تقریباً دیگر هیچ کس در جهان به حقوق بین‌الملل باور ندارد؛ اما او کراین همچنان می‌خواهد این قواعد بین‌المللی قدرتی واقعی داشته باشند.

زلنسکی در سخنرانی در نشست پلتفرم کریمه در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل بیان داشت: «تقریباً هیچ‌کس دیگر در جهان به حقوق بین‌الملل باور ندارد؛ اما ما همچنان نمی‌خواهیم این واژه‌ها معنای خود را به طوری کامل از دست بدهند».

وی افزود: «ما می‌خواهیم حقوق بین‌الملل قدرت واقعی داشته باشد».

رئیس‌جمهور اوکراین با اشاره به جنگ روسیه علیه کی‌یف و تأثیرات آن بر کشتیرانی در دریای سیاه گفت: «امروز مردم در بسیاری از کشورهای صربا برای زندگی کردن هزینه بیشتری می‌پردازند؛ در حالی که دیگران تنها به این دلیل مجبورند برای جان خود بجنگند که یک نفر (پوتین) تصمیم گرفته است هر طور که می‌خواهد مرزها را تغییر دهد».

زلنسکی در ادامه از آمادگی مجدد برای کاهش تنش‌ها با روسیه خبر داد و اظهار کرد: «او کراین آماده است در صورت آمادگی روسیه برای برداشتن گام‌های واقعی در جهت تنش‌زدایی، امنیت و آرامش کشتیرانی و همچنین امنیت غذایی را در دریای سیاه تضمین کند».